

ERDÉLYI
MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Zágoni Dezső

Független politikai napilap, megjelenik minden nap. Szerkesztő-
ségi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea
Nagyvárad, Piata Mihai Vitézról (Nagypiac tér) 4. Telefon: 380.

Ara 1 lej
III. évfolyam 234 sz.
1934 Augusztus 24
Péntek

5

Hír, amelynek valódiságát sokan kétségbevonják:

Maniu és Vajda kibékülnek

Maniu táviratilag kimentette magát a constantai elnöki tanács előtt

București, aug. 22.
A Constantában most folyó nemzeti-
parasztpárt elnöki tanácsa Madgearu révén
táviratolt kapott Maniu Gyulától. Maniu
Madgearut arról értesítette, hogy

elfoglaltsága Badecínhez köti s
így a meghívásnak nem tehet
eleget.

A Maniu—Vajda affér újabb fejezett
előtt áll. Mint ismeretes a két nemzeti-párti

vezér már hosszú idő óta nem találkozott
egymással, sőt — egyes beavatottak érte-
sülései alapján — a két régi jó barát kö-
zött a viszony teljesen elhidegült. Mint bu-
curestii tudósítónk jelenti

Popovici miniszter, közvetítésé-
vel a két politikus nézetet cserélt,

egyelőre azonban semmiféle barátságos kö-
zeledés nem történt, csupán mindketten el-
mondották véleményüket a mai politikai hely-

zetről. Ennek a közeledésnek azonban meg-
lesz az eredménye, mert — ahogy

Maniu és Vajda személyesen
is találkoznak és tisztázzák egy-
más közt azokat a kérdéseket,
amelyek miatt utjuk széjjelvált.

a hír a fővárosban érthető szenzációt kellett
hár két a vezér hívei az egészlet nyári ka-
csának tartja és nem hisz a találkozásban.

Mussolini és Schuschnigg fontos kérdéseket vitattak meg

Firenze, aug. 20.
Mussolini olasz miniszterelnök és
Schuschnigg osztrák kancellár tegnap két iz-
ben folytattak megbeszélést egymással. A
megbeszélések időtartama több mint három
óra volt. A megbeszélés három pontból ál-
lott: politikai, gazdasági és kulturális kér-
dések.

A politikai tanácskozások kapcsán fel-
merült Ausztria függetlenségének és integ-
ritásának kérdése, amelyet Mussolini ün-
nepélyes ígérettel szögezett le és kijelen-
tette, hogy

jelenleg az európai béke legfon-
tosabb feltétele az, hogy Ausztria
független és integer maradjon.
Ugyancsak nagyon fontos, hogy
szuveren belső kormányati tevé-
kenysége se szenvedjen hát-
rányt.

A kereskedelmi téren csak úgy min-
politikai irányban a két kormányfő köleső-
nösen kifejtette egymás előtt az aktív együtt-
működés szükségességét és ebben az irány-
ban megállapítottak, hogy a romai hármas
egyezmény gazdasági része az alapja min-
den további gazdasági kapcsolatnak.

Mussolini és Schuschnigg tartozkodtak
attól hogy bármilyen okmány, vagy szer-
ződés megszövegezéséről tárgyaljanak.

Igen érdekes volt a kulturális tanács-
kozás, amelyen elhatározták, hogy a két
ország kulturájának szorosabb összekap-
csolására valóra fogják váltani Schuschnig-
nak még közoktatásügyi miniszterségéből
maradt tervét, hogy olasz-osztrák diák, ta-
nár és színész csereket fognak csinálni. Ez
által lehetővé teszi, hogy mindkét ország
kulturális gazdasága a másik ország kultu-
rájával növekedjék.

A második találkozáson jelen volt Suvich

olasz külügyi államtitkár is.

A tanácskozások után Mussolini gépkö-
csin visszatért az olasz hadgyakorlatok főha-
dizsállására, míg Schuschnigg kirándulást tett.
Visszatérte után fogadta a római lap tudosi-
lókat, akiknek nyilatkozatot adott.

Nyilatkozatában az osztrák kancellár ki-
fejtette a tanácskozások lényegét és külön
hangsúlyozta azt, hogy ellentétben a francia
híresztelésekkel,

nem tárgyaltak sem a Habsburg-
restaurációról, amely szerinte
nem időszerű, sem pedig kato-
nai szerződésrövezeiről.

Schuschnigg nyilatkozatának ez a része
nagy feltűnést keltett és maguk az olasz is
azt írják,

hogyha nem tartanának attól,
hogy udvariatiannak tartanak
őket a magas osztrák vendéggel
szemben, akkor, kételkedniök
kellene ezen kijelentés valódi-
ságában.

Az osztrák kancellár nyilatkozata végén
köszönetét fejezte ki Olaszország és a Duce
iránt, aki a július 25-i események kapcsán
megmutatta, hogy milyen igen igazi barátja
Ausztriának.

Változások a román dip- lomáciai karban

București, aug. 20. Titulescu hazaérkezte
után foglalja csak el állását az új román
kövét Moszkvában. Mint hírlik a diplomáciai
karban nagyobb változás történt.

Letartóztatták a volt osztrák közbiztonsági minisztert

Bécs, aug. 22.
Wachinger volt közbiztonsági minisztert
tegnap váratlanul letartóztatták. Letartóztatása
a július 25-i puccsal van kapcsolatban.

Pomponiu ezredes főhadbíztost vissza- helyezték állásába

București, aug. 22.
A Skoda-ügyben a katonai bíróság fog-
lalkozott a sokat emlegetett jegyzőkönyv
meghamisítás ügyével. A bíróság pontot
tett az ügyben, amennyiben a megvádolt
Pomponiu ezredes-földbirtokost és meg-
vádolt társait állásukba visszahelyezte.

Az idén kevesebb a buza- termés Ausztriában

Bécs, aug. 22.
Az osztrák földművelésügyi miniszter
tegnap adta ki buzajelentését, amely szerint
Ausztria területén 83.000.000 mázsa buza
termett. 15 százalékkal kevesebb, mint a
mult évben.

Rintelent bírái elé állítják

Bécs, aug. 22.
Rintelen dr., aki mint ismeretes a fog-
házban öngyilkossági kísérletet követett el,
legújabb kiadott jelentés szerint a teljes
gyógyulást várja.

Felrobbantották Havanna legelőkelőbb luxuséttermét

Newyork, aug. 22.
Havannából borzalmas bombamerényletet jelentenek. A kubai főváros egyik legelőkelőbb éttermében vasárnap két bomba robbant a szörnyű pusztítást vívt végbe a vendégek között. A bombákat két terrorista dobta be étterembe s már nekik sem volt idejük menekülni. Mindkettőt darabokra tépték a bombaszilánkok. A halottak száma husz fölött jár, a sebesülteké megközelíti a százat.

Halálos késeles borozgatás közben

Jópajtását szurta agyon két simleul-silvaniei (szilágysomlyói) gazda

Simleul-Silvaniei, aug. 22.
Banciu Joan, Kézműves Pál és Baican Teodor egy korcsmában iszogattak. Mikor már emelkedett hangulatban voltak, összeszólalkozott a három borozgató ember és két pártra szakadva, verekedni kezdtek. Rézműves és Baican jóval erősebb lévén az egyedül álló Baucunál, alaposan elverték azt. A közben előhívott csendőrség már nem találta a korcsmában a két verekedő részegét, csak a megsebesült Bauci maradt ott. — Ezt a zalau (zilahi) kórházba szállították, ahol rövidesen kiszervezték. A két verekedő letartóztatását elrendelte az ügyészség.

„A nemzeti szocializmus küzdelme véget ért --

jelenti Hitler a néphez intézett kiáltványban

Berlin, aug. 22.
Hitler a tegnapi nap folyamán kiáltványt intézett a német néphez, amelyben jelenti, hogy a vasárnap megejtett népszavazással a nemzeti szocialista párt 15 éven át folytatott küzdelme véget ért. A pártnak most már csak egy feladata van, minél szorosabban fűzni a német néppel való kapcsolatot. Egy másik kiáltványban a Vezér köszönetet mond a nemzeti szocialista párt tagjainak áldozatkészségükért.

Ugyancsak a tegnapi nap folyamán Hitler levelet intézett Blomberg véderőminiszterhez és rajta keresztül az egész hadsereghez és e levélben köszönetét fejezi ki a személyének letett hűségéért, egyben pedig kijelenti, hogy mindenkör legelőbb kötelességének fogja tartani, hogy sikraszálljon a birodalmi véderő csorbitatlan tennáláért.

Bünt követenek el,

de nem rendelik meg paratlan gyógyhatású mór-fürdő gyógyvizet amely a vegyeintézet megállapítása szerint gyógyítja a köszvényt, farzsabát, csonttörést, köszvénzt, vese- és gyomorbajt, női betegségeket, étvágytalanságot, stb. A gyógyvizet könnyen és kényelmesen használható, egy 6 kilós csomag ára 42 lej, csomagolással és egy nyomtatott használati utasítással együtt összesen 68 lej. — Egy 6 kilós csomag teljesen elegendő négy-öt fürdéshez. Az összeg előzetes befizetés mellett megrendelhető Ecsegy Kármór-fürdő tulajdonosnál Salard fürdőtelepen. A szállítási költséget a megrendelő viseli.

Sárbí (Nagyotfalu) községben — a magyarországi országút mellett, a szilágysomlyói — augusztus hó 28-án tartott az állatvásár és kirakodó vásár. A vásár napján mindegyik díjtalan lesz. A vásár előjáróság kéri a kereskedők és a közönség szíves megjelenését.

Oradeai kisfiút gázolt el Clujon egy tordai autóbusz

A kórházban levő beteg édesapját akarta meglátogatni, amikor az autó elütötte

Cluj, aug. 22.
Súlyos baleset érte Juhász Béláné oradeai városban 8 éves kislányát. Clujra jött édesanyjával, hogy az egyik kórházban beteg édesapját meglátogassa. A Regina Maria-utcán át akartak menni, amikor az Opera felől feltűnt a 244 sz. tordai autóbusz. A gyermek a gépkocsi előtt át akart szaladni

az uttesten, közben édesanyja figyelmeztette, hogy jöjjön vissza, mert az autóbusz elgázolja. A kis Juhász Béla megijedt és této-vázva megállt az uttesten. Az arra robogó gépkocsi elgázolta. Igen súlyos állapotban beszállították a klinikára, ahol műtétet beavatkozást végeztek. Állapota igen súlyos.

Még 7 napig van alkalma szövetet hihetetlen olcsón

vásárolni elköltözés miatt

Havas és Grünfeld posztóáruház Oradea, 8. sz. Str. Avram Iancu
Üzlethelyiség kiadó! Berendezés eladó!

Borzalmas kettős rablógyilkosság

Fejszével agyonütötték Csordás Mihály gazdát és feleségét, azután kifosztották házukat

Miskolc, aug. 22.
Vadállati kegyetlenséggel elkövetett kettős rablógyilkosságról értesítette vasárnap délután a csehszlovák csendőrség a határmenti magyar hatóságokat. A véres bűncselekmény Lászlófalva községben történt.

Vasárnapra virradó éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak Csordás Mihály ottani jómódú gazda házába és a zajra felébredt Csordást késsel és baltával

felismerhetetlenségig összeszurkálták és vagdalták, majd baltával lemészárolták ágyban fekvő feleségét is

és rémtettük után kifosztották a lakást, ahonnan az ismerősök vallomása szerint 6—8 ezer csehszlovák zsákmányoltak.

A kettős rablógyilkosságot vasárnap a

déli órákban fedezte fel a szerencsétlen házaspár szomszédja.

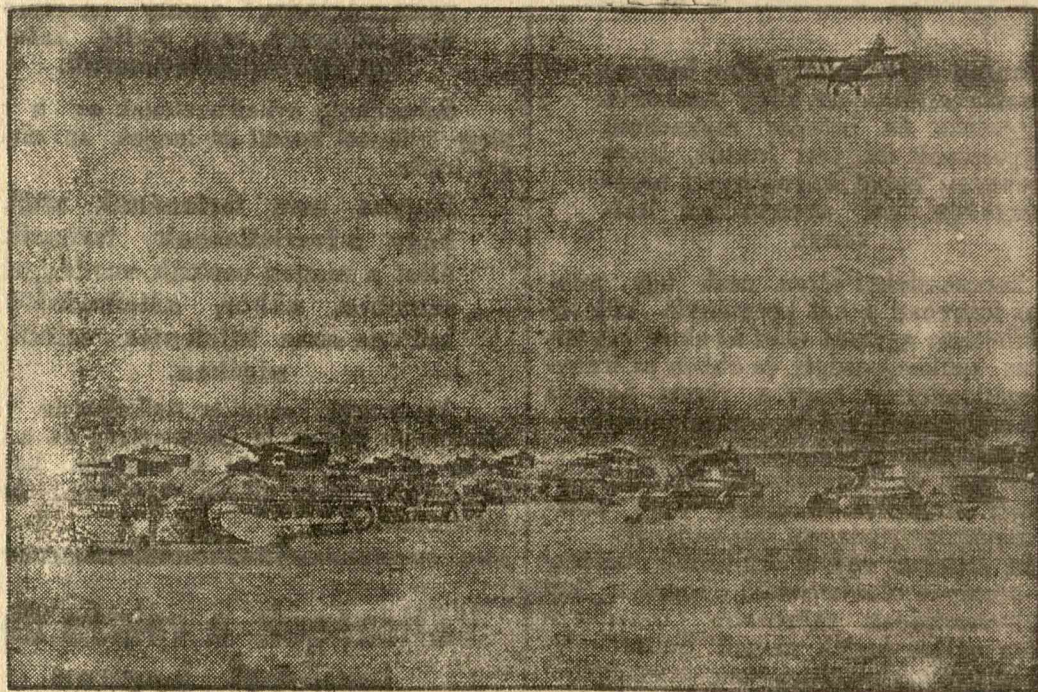
A csendőrség gyanúja

két fiatalemberre terelődött,

akik mint munkanélküli kéregetők jártak szombaton a falut és megfordultak Csordáséknál is. Ez a két fiatalember, akikről pontos személyleírás van, a csendőrség megállapítása szerint a büntény után

átmenekült a magyar határon.

A magyar hatóságok hajszája, amely vasárnap megszakitás nélkül tartott, eddig nem hozott eredményt. Ugyancsak eredménytelenül folyik a csehszlovák rendőrök másirányban megkezdett nyomozása is.

Manőver tankokkal

Angliában Warminster mellett hadgyakorlatot tartott az angol tank-hadtest, amelyben 200 páncélóriás vett részt, a tankok repülőgéppel működtek össze drótnélküli táviró útján.

Ugy látszott, hogy Li Chong mélyen elgondolkodik, bár az arca sima és kifejezés-telen volt, mint a csendes víz. Végre megszólalt:

— Igaz, való igaz, hogy ennek a kőnek a tulajdonosa nem szívesen válna meg tőle. De másért nehéz az én szívem. Sajnos, öreg vagyok már és nemsokára elindulok az örök folyó sárga vizek országába. Feledékeny lettem néhány év óta. Ismerem a követ, sois szor volt a kezemben. Gondoztam és tisztítottam. De nem tudom már, ki hozta el hozzám s nem tudom, hogy ki volt a tulajdonosa.

Craven hirtelen hátrafordult.

— Akkor hát nincs egyéb hátra, Li Chong, mint hogy letétbe helyezzük itt az értékes követ. Kapunk róla átvételi elismervényt és ha megkerül a tulajdonosa, Farley barátom majd alkudni próbál vele.

— Ugy van — bólintott Farley. — Ötletini fogok, ha biztos helyen tudom a követés a felügyelő ur Li Chongot ajánlotta.

— Li Chong sohasem fogja elfelejteni ezt a megtisztelő bizalmat — hajlongott a kínai kereskedő. Farley nem tudta, képzeldés-e, vagy csakugyan érez valami gonosz gúnyt a kínainak szavai mögött?

Craven kissé zavarodottnak és elégedetlennek látszott, mikor kiérték az uccára. Nem tudta, sikerült-e valami eredményt elérni. Odaszólt Farleynek:

— Ha megzavartuk kissé az öreg, akkor egészen bizonyos, hogy levelet, vagy üzenetet fog küldeni valahová tíz percen belül. Csak tudnám, sejt-e valamit, vagy véletlennek gondolja az egész látogatást?

Egy-két percig látszólag mély beszélgetésbe merülve álltak Li Chong boltja előtt, aztán átmentek a nem messze levő étterembe. Hozattak teát. Craven kelletlen arccal szüresölte. Farley nagy önuralommal fojtotta el a nyugtalanságát.

Mély gondolatokból rezzent fel, mikor Craven egyszerre megérintette kezét a teáscsészéjével.

Részeg matróz tántorgott be a teaházba és körülnézett. Mind közelebb dülöngélt hozzájuk, bamba vigyorgással az asztalokra támaszkodva. Valami énekbe kezdett bizonytalan, nyikorgó hangon, majd gyorsan odaszólt Cravennek:

— Hong Fong teaháza... Rózsabimbó-ucca, nyugat felé az első keresztezés jobbra. Li Chong maga ment oda azonnal, amint a felügyelő urék kijöttek a boltból. Az előbb tért vissza.

Szolgálatkés pincér sietett oda, hogy el távolítsa a foglalkodót. A matróz barátságosan a vállára csapott.

— Valami jót hoz nekem, te ferdészem tengerimalac! De nehogy dögölt egeret pottyants belé.

Egy pillanattal később Craven és Farley újra kint voltak az uccán.

— Hong Fong — dörmögte magában Craven. — Ismerem azt a jó madarat. Körröngöttünk a Rózsabimbó uccában, mielőtt becsúszott.

XII. FEJEZET.

Ezen az estén kilenc óra tájban, rendőrszem sétált végig a kínai negyed egyik utcáján. Az előre megbeszélt helyen megállt és figyelte Cravennek és kétes pillantást vetett a mellette álló fiatalemberre.

Craven detektívönök fiatal barátja megkülönböztető figura volt. Ugy látszik, mindig ott volt valamelyik parti lebujból.

(Folytatjuk)

Borzalmas kegyetlenséggel gyilkolta meg anyósát egy gazda az ókirályságban

Orhei, aug. 22.

Az orhei ügyészségre jelentés érkezett Trifesti községből, hogy ott a múlt éjjel borzalmas gyilkosság történt.

Sischevici Ioan gazdálkodó meggyilkolta anyósát. A gyilkosság előzményei közé tartozik, hogy a gazdálkodó anyósa nagyon sakkban tartotta vejét és többször megfenyegette, hogyha nem viselkedik tisztességesen és nem hagy fel a korcsmázással, akkor hazaviszi leányát. Egy este nagyon össze-

vesztek, mire a gazda megesküdt, hogy addig nem nyugszik, amíg föld alatt nem tudja az anyósát. Ugyanazon éjjel Sischevici bement az anyósa szobájába és összekötözte kezét, lábát, majd a halálrémült asszony száját betömve, megmulatta a fejét, amivel szét fogja hasítani a fejét. Az asszony előbb azt hitte, hogy veje tréfál, de az felemelte fejszéjét és anyósára sújtott, aki azonnal meghalt. A gyilkos vót a csendőrség letartoztatva.

Roosevelt kezét fog a mozdonyvezetővel

Az Egyesült Államok elnöke szabadságáról hazatérve köszönti a különvonat mozdonyvezetőjét, aki őt hazavitte Washingtonba.

Bocsásson meg, eltévesztettem az ajtót — mondta a jónevelt betörő és az ablakon távozott

Bacau, aug. 22

Komikus betörést jelentettek be a bacau rendőrségnek. Gîrcea Iosefina uriaszony késő este tért haza Mîrcea uccal lakására. Amikor belépett az egyik szobába és felgyújtotta a villanyt, észrevette, hogy egy jól öltözött fiatalember felfeszítve az ablakot belépett a szobába.

Az uriaszony megadásra szólította fel a betörőt, aki, amikor látta, hogy egy asszonnyal áll szemben, visszaugrott az ablakpár-

kányára és visszahajolva a szobába azmondotta az asszonynak:

— Bocsánatot kérek, eltévesztettem az ajtót. — Ezzel eltűnt.

A rendőrség megindította a nyomozást az intelligens és jónevelt betörő személyazonosságának megállapítására. Ez érdekli az uriaszonyt, akinek igen megélt az udvarias betörő.

Százmillió lejt örökölt egy Chisineui asszony

Chisineu, aug. 22.

Gîlutzcaja Nina középiskolai tanárnő értesítette az Egyesült Államok konzulátusa, hogy egy unokatestvére, aki ezelőtt 30 évvel vándorolt ki Amerikába minden vagyonát ráhagyta. Az örökség nem kevesebb, mint 100 millió lei értékű dollár.

Az örökösnek kötelessége, hogy egy

aggokházát építsen 50 nőre és 50 férfire, ezenkívül három templomot, Bessarabiában városában.

Gîlutzcaja asszony nem mondott le az állaceáról, hanem csak hosszabb szabadságot kért a közoktatásügyi miniszteriumtól, hogy Amerikába utazzék, és átvegye az örökséget.

Óriáskigyó áldozata lett egy misszionárius

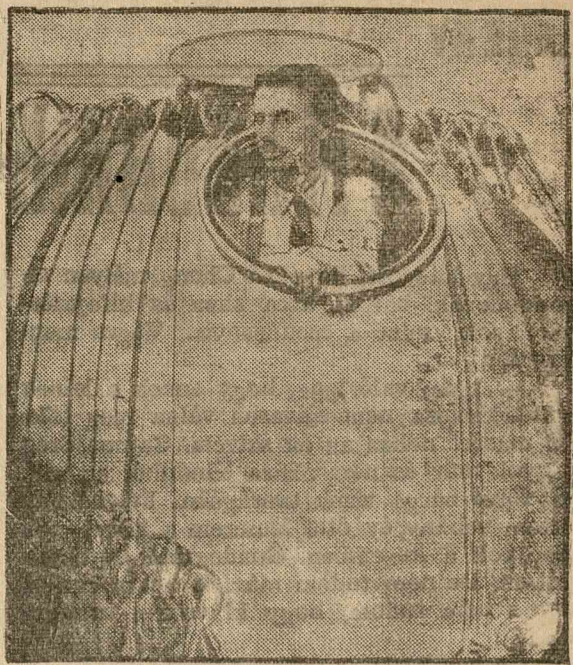
Columbia, aug. 22

Borzalmas leletre bukkantak a Bolívar tartománybeli lakosok Bolíviában. Nemrég nyomtalanul eltűnt az egyik telepről egy Bus Ordonen nevű missziós atya. Incelejo község lakói, akiknek misszionáriusuk volt a pap, azt hitték, hogy az őserdőben vadállatok tépték szét a vakmerő atyát. Nagy volt a megdöbbenés. amikor az őserdő egyik részéről emberek szaladtak be a telepre és jelentették, hogy a misszionárius egy hatalmas kigyó zsákmánya lett. Expedíció indult a jelzett irányba és az őserdő egyik tisztásán megdöbbenő leletre bukkantak.

Egy fa ágán himbálózott egy hatalmas kigyó, amely a misszio-

nárius nyaka köré fonta testét és úgy szivta ki a véré.

Amikor az expedíció tagjai közelbeértek, a kigyó félelmetes sziszegéssel még jobban a pap nyakára csavarodott. Egyesek látták, hogy a misszionáriusban még van élet, azért egy nyulat engedtek szabadon, amire a kigyó otthagya zsákmányát és a nyulra vetette magát. Az egyik embernek aztán sikerült több golyóval megölni a hatalmas állatot, amelynek hossza több mint hét méter volt. A misszionáriusban azonban már nem volt élet, annak ellenére, hogy teste még meleg volt. A kegyetlen kigyó a nyakán át szivta ki a véré a misszionáriusnak.

Cosyns új stratoszféra repülése

Max Cosyns belga mérnök, Piccard tanítványa felszállt és vasárnap egy jugoszláviai faluban ért földet. Sikerült 17 ezer méter magasra jutnia és értékes tudományos eredményeket ért el.

táviratát, amelyben az állott: „Elve, vagy halva, de beszélgetést kell folytatnia Cosynssal”.

A belgrádi Politika című lapnak adott nyilatkozatában Cosyns elmondja, hogy utjuk alatt sokat szenvedtek a hidegtől, mert utjuk legnagyobb részén a ballon levegőjének hőmérséklete a fagypont alatt volt. Lehelletük azonnal megfagyott és a ballon belső felét kétméteres jégréteg borította. A legnagyobb magasságot, amennyire meg tudták állapítani, Bajorország fölött érték el. A ritka légnyomás miatt mindketten orrvérzést kaptak.

RADIOMŰSOR

CSÜTÖRTÖK

București. 12 Lemezek, 13.40 Lemezek, 18.05 Jonescu-zenekar, 19.45 Bajjazók és Parasztheccsület.

Budapest. 6.45 Torna. Utána Gramofonlemez 9.45 Hírek. 10. Felolvasás. Közben: Gramofonlemez. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12. Déli harangszó az egyetemi templomból: Időjárásjelentés. 12.05 Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 12.30 Hírek. 13.20 Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. Dr. Echsteinné Weicherz Irén hegedűl, Marjay Erzsébet énekel zongorakísérettel. 14.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 16 Hárs László ifjúsági előadása. 16.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17 Kortsák Jenő elbeszélései: Felolvassa Harsányi Gizli. 17.30 Zenekari hangverseny. 18.45 Rádiófilm a spanyel nők életéből. Kilián Zoltán előadása hanglemezekkel. 19.20 Krudi Andor cimbalmozik. 19.50 Tolnai Kornél az Orsz. Iparos Szövetség elnökének előadása az őszi lakberendezési és háztartási vásárról. 20.15 Közvetítés Salzburgból. A Bécsi Filharmónikusok hangversenye. 21 A rádió külügyi negyedórása. 22.05 Hírek, időjárásjelentés. 22 Cigányzene. 23.15 Jazz.

Makulatura újságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházban, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Kérje mindenütt a GOLF borotva-pengét!

az acélipar legtechnikásabb alkotásával és öröme lesz a borotválkozásban. Vezérképviselet: Friedman Armin, Oradea Promenad Eminescu 16.

Szél és hideg bőrt érdessé teszi,

FLOREAL tubusos krém

használatra három nap alatt bársonysimává teszi.

Kapható minden jobb szaküzletben, ha nem kapna. írjon

Vezérképviselet: DROGUERIA „CENTRALA” Oradea Telefon 6-56.

Óriási erdőtűz pusztít az Egyesült Államokban

A hatóságok tehetetlenül állnak az egyre terjedő tűzzel szemben

Newyork, aug. 22.

Az Idaho állambeli hatóságok emberfeletti erőfeszítést fejtenek ki, hogy a mintegy 200 ezer acre területre kiterjedő erdőtűznek a hegyekben lévő fenyvesekre való átharapózását megakadályozzák. A fenyvesek ugyanis a nagy hőség miatt teljesen kiszáradtak és így igen gyúlékonyak. A múlt éjjel

850 ezer ember dolgozott azon, hogy a tűz továbbterjedését megakadályozza, eddig azonban sikertelenül, mert a erős szél és a nagy hőség erősen akadályozták a munkát.

A fenyegető veszély láttán katonai segélycsapatokat rendeltek ki az égő erdő körülvétele érdekében.

Agyonverte

felesége udvarlóját egy féltékeny gazdálkodó

P. Neamț, aug. 22.

Halálos féltékenységi dráma játszódott le a múlt este Talpa község kocsmájában. Marin Ion gazdálkodó régen gyanakodott feleségére, hogy megcsalja, hogy bizonyosságot szerezzen erről, nagyon sok éjjel lesben állt. Annyit vett azonban észre csak, hogy Vasilea Elenorel gazdálkodó az esti összejövetelek alkalmával nagyon teszi a

szépet a feleségének. Bosszút forralt magába és meghívta a gazdálkodót egy pohár borra a falu kocsmájába. Ott hirtelen veszekedés robbant ki közöttük, amelyet az követett, hogy Marin Ion hirtelen előrántotta kését és markolatig dőtte azt a képzelt vetélytársa mellébe, aki azonnal meghalt. A gyilkos gazdát letartóztatták.

Cosyns tanár asszisztense szerint

Az újságírók ostroma súlyosabb dolog, mint a sztratoszféra repülés

Laibach, aug. 22

Cosyns tanár és asszisztense Van der Elft, akinek autóbalesete egészen jelentéktelen volt, a késő hajnali órákban érkeztek meg a városba, ahol elmondották, hogy kérésünknek fő oka nem a baleset volt, hanem az, hogy autójukat lépten-nyomon a kíváncsiak ezrei tartották fel.

Ugyancsak elmondották, hogy Gyamafa

községet, ahol a ballon földet ért, valósággal elárasztották a kölföldi újságírók, akik a két merész légiutast valóságos ostrom alá vették. Van der Elft, Cosyns jóhumoru asszisztense ennek láttán keservesen felsóhajtott: Ez sokkal súlyosabb, mint a sztratoszféra repülés. Cosyns elmondta, hogy az egyik amerikai lap riportere lakásukba az ajtószárny alatt résen belépett a lap főszerkesztőjének

Husz év után most tért haza egy haditogoly Szibériából

Arad, aug. 22

Furcsa utasa volt tegnap az aradi állomás harmadosztályú várótermének. Sápadi, fakó arcú, ősz szakálu ember húzódott meg az egyik sarokban. A lábán csizma, amilyen rövidszáru, amilyeneket csak arra messzi

keleten a nagy orosz hómezőkön viselnek. Hosszu, bő rótszínű köpeny oszlik le alakjáról. A fején gyűrött kis fekete kalap. Valamikor pörge kalap lehetett. Hetyke legény viselhette. Ma már öreg a legény. Odamegyek mellé. Megszólítom. Felel és beszél. Ezeket mondja:

hazatérő gulya... meg hiányzik nekik is egy őszhajú, öregasszony, aki mindig várja haza fiát.

— Hogy miért nem jönnek haza? Sokkal együtt voltam, sokkal beszélgettem, mind szeretne, de nem tud. Ott is kell az ember és bizony nem nagyon jöhetnek haza, akik ottmaradtak. Sokkal összeakadtam. Tudom a neveiket is. Az a szándékom, hogy majd Orosházáról írok az itthonlevőknek. Írok Székelyországba. Biharba, a Bánátba. A legközelebb Târgu-Mureș (Marosvásárhely) városa környékére valók. Ezek hozzátartozóiknak mind írni fogok.

Nagy János elhallgat.

Nem kérdelek tovább. Erzem, hogy nem szabad hozzászólnom Nagy János elhallgatott lelkéhez. Ahogy nézem, úgy látom, hogy ott jár most valahol az orosházai tanyák közt, talán már egészen közel a községhez, vagy talán már ott áll a pitvarajtóban, ahol egy fehérhajú öregasszony riadtan néz fel az „idegen”-re, akinek könnyű szókik a szemébe és csak ennyit mond:

— Hát nem ismer édes anyám?.. En vagyok, a János.

Az állomásra befut egy vonat. A katonaságra nagy János felkapja a fejét.

— Az én vonatom, — mondja. Azzal kis motyóját a hóna alá kapja és fáradtan indul a peronra a legendás idők, megöregedett fiatalja.

„Senki sem kerülheti el sorsát”

— Nagy János a nevem. Orosházán születtem, éppen holnap lesz negyvenötéve. Holnap, amikor betoppanok szegény édesanyám házába, ahonnan elsodort a háború, ahogy a szél sodorja el a száraz falevelet.

Igy mondja egyszerűen, hogy „elsodort az élet” s csak az tudja, hogy mi van emögött, akit szintén megfogott az a vihar, aminek felénk, emberek között Elet a neve.

Nagy János pedig folytatja:

— Egyetlen cselédje voltam szegény édes anyámnak, amikor 1914 nyarán arra lefelé (délre mutat, túl Belgrádon arra Szarajevó felé) eldördült egy néhány revolverlövés. Nagyban készülünk éppen a cséplésre. En abban a bandában voltam, amelyiknek olyan sok cséplése volt, hogy összevéve sem volt annyi a többieknek.

Már éppen készülődünk arra, hogy huzzatjuk a gépet a szérűskertbe, amikor vasárnap reggel dobszó perdült végig az uccákon. Így adták tudtul, hogy a császárnak katonára van szüksége, mert kitört a háború.

Ott a Stripa partján...

Szegény édes anyám egész nap sírt, amikor meghallotta, hogy nekem is el kell menni. Vártig azt hajtogatta, hogy „sohse látlak én téged többé édes fiam.”

Alig győztem vigasztalni. Reggelre azonban menni kellett. Csabára vonultam be, a 101-ekhez, ahonnan mindjárt az első marssal kimentem a frontra.

Az én emberem egy darabig elnéz. Lehet, hogy lélekben átrobog most mindazokon a heyeken, ahol pár évvel ezelőtt és azóta járkált. Aztán folytatja.

— Ott feküdtünk a Stirja mellett Csunya őszi eső verdeste azt a kis lövészektetőt, amiben feküdtem. Az esőcseppek, szürkévé tették a határt. Velünk nem messze beázott lövészárokból feküdtek az oroszok. Alig voltak tőlünk 150—200 lépésre. Az éjszaka is ránk borult, amikor úgy hajnal felé megindult a támadás. Nem tartott sokáig, mert amíg mi előről tartottuk a frontot, addig egyszerűen csak hátulról „huri, huri” kiáltást hallottunk. Az oroszok valahol áttörték a frontot és a hátunkba kerültek.

Es aztán Szibéria...

Egy pillanatra elnéz. Lehet, hogy a nagy hófedte mezőkre gondol, amiket ott tud maga mögött, de amelyek örök nyomot hagytak a lelkében és a testén. Nagy János

ezerráncu arcáról sohse tűnik el az a két évtized, amit messze Keleten töltött el.

— Megindultunk. Előbb a galíciai városok, aztán az orosz falvak tűntek el mögöttünk. A lábunkról már rongyokba lógott a cipő, de mentünk, mert kellett. És így tűntek mögöttünk a mérföldek, majd vonaton az ezerkilométerek, amíg végre Chabarovszkba értünk.

Akik még ottmaradtak

— Mit beszéljek én arról, ami ott történt. Valószínű elmondták már előttem mások. Ezek és ezek Meg is írhatták. En csak annyit mondhatok, hogy örülök annak, hogy megéltem és hazakerültem. Mert bizony, de sokan is vannak még olyanok, akik ottmaradtak. Sokan — talán mind — megöregedtek. Gyermekeik vannak, van kenyerük is, házuk is, földjük is, de... azért még sem érzik magukat otthonosan. Hiányzik nekik is az ami nekem is hiányzott: a nagy magyar puszta, a lombos fák, amiket teliporoz a

Megdöbbentően súlyosak a székelyföldi tanítók vizsgaeredményei

Az ötven százalékot is meghaladta a bukás

București, augusztus 21. A kisebbségi tanítók nyelvvizsgájáról eddig a következő eredményeket hozták nyilvánosságra:

Ciuc megye: Felekezeti tanítók közül sikeresen tette le a vizsgát 31, megbukott 67. Az állami iskolák tanítói közül 38 ment át, míg 11 bukott meg.

Odorheiu megye: A felekezeti tanítók közül 31 ment át és 62 bukott meg, míg az államiak közül 43 ment át és 19 bukott meg a vizsgán.

A súlyos eredmény általános megdöbbenést keltett.

Az elbuktatott kisebbségi vasutasokat szeptember 1-én elbocsátja a CFR

Salumare, aug. 22

Mereuja bukaresti vezérinspektor körüli ujbajeltelte Salumarét. Az inspektort itt tartózkodása alkalmából a nyelvvizsgán el-

bukott kisebbségi vasutasok küldöttsége kereste fel, akik elpanaszolták, hogy értesülésük szerint a vasut szeptember 1. hatállyal elbocsátja őket. Az inspektor kijelentette, hogy

amíg a felebbezés ügye el nem dől, addig azó sem lehet elbocsátásról.

A vasutasok nagy megnyugvással fogadták a hírt, annál kinosabb volt később a meglepetésük. Pár nappal ezelőtt a szakmunkásokat behívták a vasuti irodába és közölték velük, hogy rendelet érkezett a vezérigazgatóságtól, amely szerint a vizsgán elbukott és a fegyelmi bizottság által elbocsátott vasuti szakmunkások csak

szeptember 1-ig dolgozhatnak, egyúttal egy ívet tettek eléjük aláírás végett az elbocsátás tudomásul vételéről, melynek aláírását az összes elbocsátott kisebbségi vasutasok megtagadják azzal az indoklással, hogy szigorúan ragaszkodnak Mereuja inspektor által említett felebbezés elintézéséhez. A magyar vasutasoknak jelenleg az a helyzete, hogy nem tudják, szeptember elsején elvannak-e bocsátva vagy sem?

Forradalmat készítettek elő a lengyel nemzeti radikálisok

Varsóvia (Varsó), aug. 22.

A rendőrség tegnap éjjel tömeges letartóztatásokat eszközölt. A nacionalista radikális párt vezetőségét és tagjait fogták el éjnek idején. Köztük igen sok ügyvéd, orvos, tanár és magántisztviselő van. A házkutatások során, redkivül terhelő adatot találtak, amelyek arra mutattak, hogy a nacionalisták forradalmat készítettek elő.

A Denning Posnanski azt a szenzációs értesülést közli, hogy annak a házkutatásnak, amelyet a nemzeti radikális párt 48

letartóztatott tagjának ügyével kapcsolatban foganatosítottak bizonyos iratokat találtak, amelyek azt bizonyítják, hogy

a Pi sudski-ellenes szervezet összeköttetésben állott egyik idegen hatalom varsói nagykövetségével. A lap állítása szerint a francia nagykövetségről van szó és mindennek alapján arra lehet következtetni, hogy a lengyel nemzeti radikálisokat Franciaországból pénzelték.

Megszüntették Ausztriában a rögtönítelő bíróságokat

Bécs, aug. 22. Tegnap éjjel 12 órakor szüntek a rendkívüli intézkedések is. Csupán az egész ország területén megszüntették a terrorcselekmények megtorlásra alakult bíróságokat. Ezzel együtt meg-

SPORT

Összeállították a román válogatott atléta csapatot az idei Balkán Olimpiára

A predeali Károly Kupa-verseny után a román atlétikai szövetség összeállította azt a válogatott atléta-gárdát, amely az idei Balkán Olimpiai Románia színeit fogja képviselni. A névsor a következő: 100 m. Kovács és Ionescu, 200 m. Kovács, Iordache, 400 m. Iordache és Nemes. 800 m. Popovici és Krausz, 1500 m. Manea és Popovici, 5000 és 10.000 m. Manea és Comanescu, 110 m-es

gát Perian, 400 m-es gát: Puhala és Ioan Virgil, távolugrás: Ionescu és Schmidt, magasugrás: Biró dr. sulydobás Marián és Soós (az aradi Fritz, aki többszörös bajnok, elfoglaltsága miatt nincsen tréningben), diszkoszvetés: Havaletz 4x100 m-es staféta: Ionescu, Craciun, Kovács, Schmidt, 4x400 m-es staféta: Iordache, Puhala, Popovici, Nemes, Marathoniutás: Gál, a tavalyi bajnok.

Péntek este Budapesten szerepel a Balkán Kupa-győztes román ökölvívó csapat

Budapestről jelentik: Emlékeztetés, hogy az ökölvívó európa-bajnokságok során a román boxolók körül nézeteltérések támadtak, amelyek miatt a román versenyzők még a mérkőzések befejezése előtt tüntetőleg elhagyták a magyar fővárost. A román köldöttek ugyanis mellőzötteknek érezték magukat és ezért vonultak le. A bonyodalmakat azóta sikerült békés uton elintézni. A román versenyzők legutóbb a Balkán kupa-

mérkőzésen nagyon szép fölényvel nyerték meg a vándordíjat és ezért most a BTK és a Vasutas B., ez a két vezető magyar ökölvívó klub elhatározta, hogy a románokat meghívja Budapestre. A Balkán kupa győztes román csapata pénteken este negyed kilenc órakor az Angol parkban felállítandó szabad színpadon lép ringbe a legjobb magyar versenyző-gárda ellen.

Osztrák úszónő átszta a La Manche csatornát.

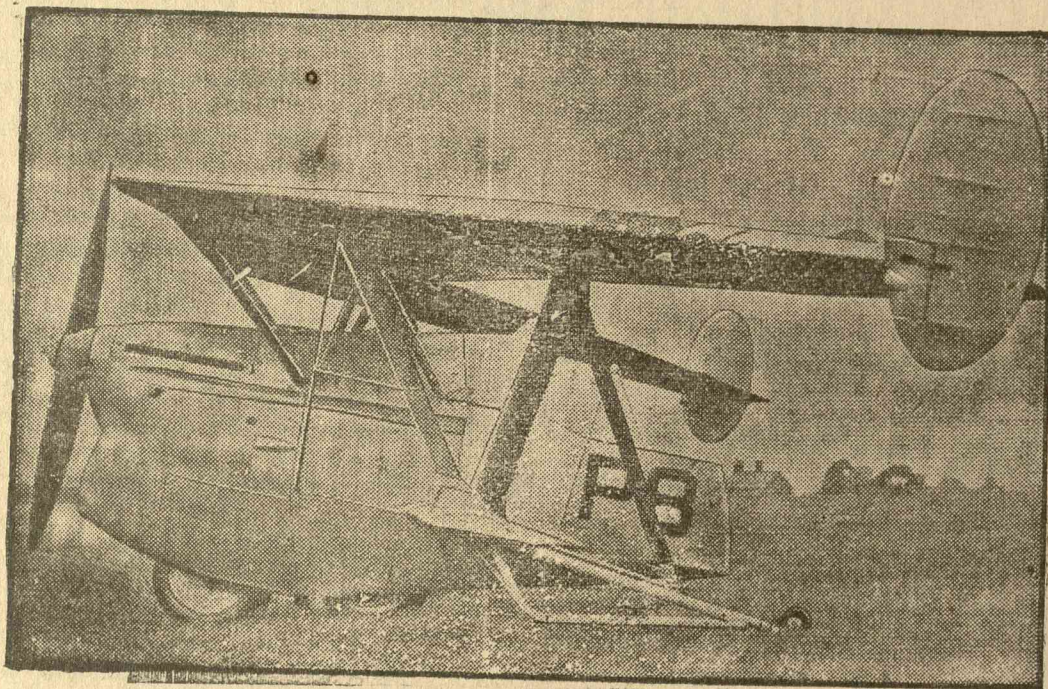
Faber Emma, aki tegnap éjjel 12 óra 45 perckor a Grisnez-foktól a La Manche csatorna átszására indult, ma délután 3 óra 15 perckor Dover közelében megérkezett az

angol partra. Ideje 18 óra 30 perc. Egyébként a csatorna átszárásának rekordját Michel tartja, aki 1926-ban 11 óra 05 perc alatt úszta át a csatornát.

Somogyi Károly győzelme Baiamaren

A Phönix CSB nemzetközi tenniszversenyén a női egyes döntőjében, Somogyi Klári nagyszerű játékkal. 6:2, 8:6, 6:4 arányban győzte le Liszka Mancit, aki legutóbb Popperné-Ziszovits Lenke felett is győzelmet aratott, Somogyi Klári tehát is-

mételten beigazolta, hogy Románia legjobb női játékosa. A vegyespárosban Somogyi Klári Welvártal egy párban döntőbe került, és Petrovics-Brád kettős lesz Somogyiék ellenfele.

Uffajta katonai repülőgép

Teljesen újfajta repülőgéppel kísérleteznek | szakértők szerint előnyös újítás. A gép két-motort, felfüggesztést, repülőgépet, az, amely, ülő és a kilitást szélesebbé teszi hátsó részén.

CAPITOL Filmszínház

Sas-passage Telefon: 0

Csütörtök, 5, 7 és fél 10-kor utoljára

Szerelm városa

Joseph Schmidt világhírű énekes élete és szerelme filmen — Előzőleg Dolfuss temetése látható a legújabb hirdetőben.

Jón Az Indán bosszuja Rex, a csodalóval

Időjárás

Déli, délnyugati szél, egy két helyen, de inkább délnyugaton eső, vagy zivatar a hőmérséklet alig változik.

Kik nyertek a tombolán?

Legutóbbi tombolánk nyerői tömegesen jelentkeznek. Legújabbban a következők küldték be szerencsés tombolajegyeiket:

5882 sz. Proch Józsefné, Zalaú, nyeri női ruhaanyagot, 1060 sz. Kulcsár Mancika, Tasnád, Scampolo bluzt. 6668 sz. Bocs Sándor Zalaú, Scampolo pullover, 676. sz. Tersoly József Sighet, gyermek pullover, 664. sz. Szabó János Alud, 6 férfi zsebkendőt, 6477 sz. Mária Gábor Bucuresti, 6 női zsebkendőt.

2631. sz. Gál Zoltán Tasnád, két nyakendőt, 6651. sz. Szűcs Julianna Csikszere, két pár női harisnyát, 5251. sz. Kovács Manyi, Huedin, 2 pár női harisnyát, 547. sz. Matucz Lajos Bors, egy üveg cukortartót, 1675. sz. Ifj. Antal Sándor Aleşd, 6 személyes befőttes készletet, 4161. sz. Horváth Sándor Dioşig, 6 személyes befőttes készletet,

4415 sz. Gabrian János Janca, üveg diszkosarat, 3359 sz. Lovászi Titusz Lugoj, mappa levélpapírt, 2579 sz. Bálint Mihály, Oradea, str. Pasteur 61. kölni vizet és pudert, 1075 sz. Koritsansky Gyula Tasnád, két kg. cukrot.

További jelentkezéseket várjuk.

A laplejek a most lejárt tombolához még 2 napig küldhetők be.

APROHIRDETÉSEK

Biciklizni tudó kifutó felvétetik Kálmán fűszerüzlet Str. Alexandri 37. 1382

Kifutó fiu és leány 14, éven felül felvétetik Steinbach és Fenyvcs, Str. Dr Aurel Lazar 4. 1381

Szoptatós dadát keresek 2 és fél hónapos gyermek mellé. Főhadnagy. Str. Dorobanţilor (Rulikovszky-ut) 12. 1380

Gyakorlott tűzőnöt felveszek állandó munkára azonnal. Rotschild, Str. Avram Iancu 13. 1383

Gazdaság 20-30 holdig felszereléssel bérbe kerestetik. Cim Hitelszövetkezet Fughiu jud. Bihor. 1373

Fiatall önállóan dolgozó lakatos segéd vegyes munkára felvétetik Jónás-telep Vadász-ucca 9. 1372

Zsidó szakácsnőt keresek azonnalra. Schwartz internátus, Epise. Ciorogariu (Uri-ucca) 8. 1376

Jól főző mindenek jó bizonyítványokkal felvétetik. Schiller, Sas-palota III. 1384

Ujságárusításra fiuk és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalba. Piata Viteazul Mihai (v. Nagypiac-tér) 4.

Töltőtoll javításokat

minden márkához gyorsan és olcsón vállal

Pásztor Ede

papír és írószeráruháza

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA